

**UCHWAŁA XXXVII/272/2013
RADY MIEJSKIEJ W WOŁCZYNIĘ**

z dnia 27 listopada 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. 2013 r. poz. 594 z póź. zm.¹⁾) oraz art. 16b i 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. 2013 r. poz. 182 z póź. zm.²⁾)

**R a d a M i e j s k a
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Przewodniczący Rady

Waldemar Antkowiak

¹⁾Zmiana wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2013 r. Poz. 645

²⁾Zmiana tekstu wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2013 r. Poz. 509

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2014 -2020

WÓLCZYN 2013 R.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

PODSTAWY PRAWNE STRATEGII

ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA GMINY WOŁCZYN

1. Informacje ogólne
2. Ludność
3. Rodzina w systemie pomocy społecznej

ROZDZIAŁ II

OBSZARY PROBLEMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. Bezrobocie
2. Niepełnosprawność, długotrwała choroba
3. Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa
4. Alkoholizm, narkomania
5. Bezdomność
6. Przemoc w rodzinie
7. Piecza zastępcza

ROZDZIAŁ III

ŚWIADCZENIE POMOCY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Policja, Straż Miejska
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
4. Urząd Miejski
5. Szkoły
6. Kościoły
7. Wołczyński Klub Wsparcia AA
8. Stowarzyszenia, Kluby,
9. Centrum Psychoedukacyjne
10. Opolska Karta Rodziny i Wołczyńska Karta Rodziny

ROZDZIAŁ IV

ANALIZA SWOT

ROZDZIAŁ V

KIERUNKI ROZWOJU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Misja
2. Cele strategiczne

ROZDZIAŁ VI

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

MONITORING STRATEGII

WSTĘP

„Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów na lata 2014–2020” jest wieloletnim dokumentem programowym. Ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art.16b i art.17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r.poz.182 z późn. zm.), zgodnie z którą gmina i powiat opracowują i realizują strategię rozwiązywania problemów społecznych. Jednakże różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywania zadań społecznych w przyszłości.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i polityki społecznej.

Formuła ciągłego przewidywania i projektowania przyszłości powinna stanowić przydatne narzędzie regulacji rozwoju w sytuacji, gdy nadmiar celów w stosunku do ograniczonych środków utrudnia podejmowanie bieżących i przyszłych decyzji.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Celem polityki społecznej jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na rodzinę, której funkcje i struktura współcześnie ulegają zmianie, jednak pozostaje ona podstawową komórką społeczną.

Rodzina nadal zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które mogą uczynić ją dysfunkcyjną. Główne problemy zagrażające rodzinom to m.in.: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działania specjalistów.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Celem strategii jest nie tylko zasygnalizowanie najważniejszych problemów społecznych gminy Wołczyn, ale też wyznaczenie celów, które powinny przyczynić się do poprawy sytuacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizacja kierunków polityki społecznej, które wyznacza strategia powinna odbywać się zgodnie z zasadą partnerstwa kobiet i mężczyzn w życiu społecznym oraz w atmosferze działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji płci i przełamywania stereotypów związanych z płcią.

Podstawy prawne strategii

Opracowanie „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014–2020” oraz jej wdrożenie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz.594 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz.135 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz.182 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz.1536 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r. poz.674 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r., Nr 267, poz.2259 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. Poz. 124 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2012 r. poz.1356 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);

- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Z 2011 r. Nr 43, poz.225 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych(Dz. U. Z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz.1228 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ I

Charakterystyka gminy Wołczyn

Informacje ogólne

Gmina Wołczyn położona jest w północnej części województwa opolskiego na Nizinie Śląskiej, wchodzi w skład powiatu kluczborskiego. Teren jest lekko pofałdowany – 140–204 m n.p.m. Obszar gminy wynosi 241 km² (24086 ha) z czego lasy zajmują 27,7% powierzchni. Gmina Wołczyn graniczy z powiatami: opolskim, kluczborskim, namysłowskim i kępińskim.

Gminę tworzy 20 sołectw (Brynica, Bruny, Brzezinki, Duczów Wielki i Mały, Gierałcice, Komorzno, Krzywiczyny, Ligota Wołczyńska, Markotów Duży, Markotów Mały, Rożnów, Skałagi, Szum, Szymonków, Świniary Małe, Świniary Wielkie, Wąsice, Wierzbica Dolna, Wierzbica Górna, Wierzchy) i miasto Wołczyn.

Gmina ma charakter rolniczo – produkcyjny. Do największych zakładów produkcyjnych należą:

- LESAFFRE POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA,
- „KAMA VITRUM” Huta Szkła,
- „PICHON”.

Na terenie gminy Wołczyn funkcjonują sklepy branży spożywczej m.in. takie jak: Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, „Biedronka”, „Polo Market”, „Pszczółka”, „Sedal”, „Żabka” i „Milea”.

Użytki rolne zajmują 64,8% powierzchni gminy w tym: grunty orne 52,9%, a łąki i pastwiska 11,7%. Głównie uprawia się pszenicę, jęczmień, ziemniaki, buraki cukrowe, a także rzepak i rośliny pastewne.

Na terenie miasta i gminy sektor gospodarki prywatnej obejmuje 64% użytków rolnych. W sektorze tym jest 1325 gospodarstw indywidualnych, w rozbiciu wg powierzchni przedstawia się następująco:

1-2 ha	- 456
2-5 ha	- 421
5-7 ha	- 119
7-10 ha	- 118
10-15 ha	- 96
15-100 ha	- 112
powyżej 100 ha	- 3

W sektorze publicznym gospodarują m.in. następujące jednostki:

- Przedsiębiorstwo Produkcji Rolnej „AGROŁAN” spółka z o. o. – Komorzno
- Przedsiębiorstwo Rolne „KŁOS” spółka z o. o. – Krzywiczyny
- Przedsiębiorstwo Rolne „AGRO – FERM” spółka z o. o. – Wierzbica Górna
- LESAFFRE POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA. – Wołczyn
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna – Markotów Duży

- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna

– Bruny

- PROMEX

– Rożnów

Źródło: Wydział podatków i Oplat UM Wołczyn (wg stanu na dzień 31.12.2012r.)

Gospodarstwa rolne Gminy gospodarują na następujących klasach gleb:

I – 3ha, II – 236ha, III – 1069ha, IIIa – 1227ha, IIIb – 2276ha, IV – 1127ha, IVa – 3917ha, IVb – 2780ha, V – 2205ha, VI – 660ha.

Ludność

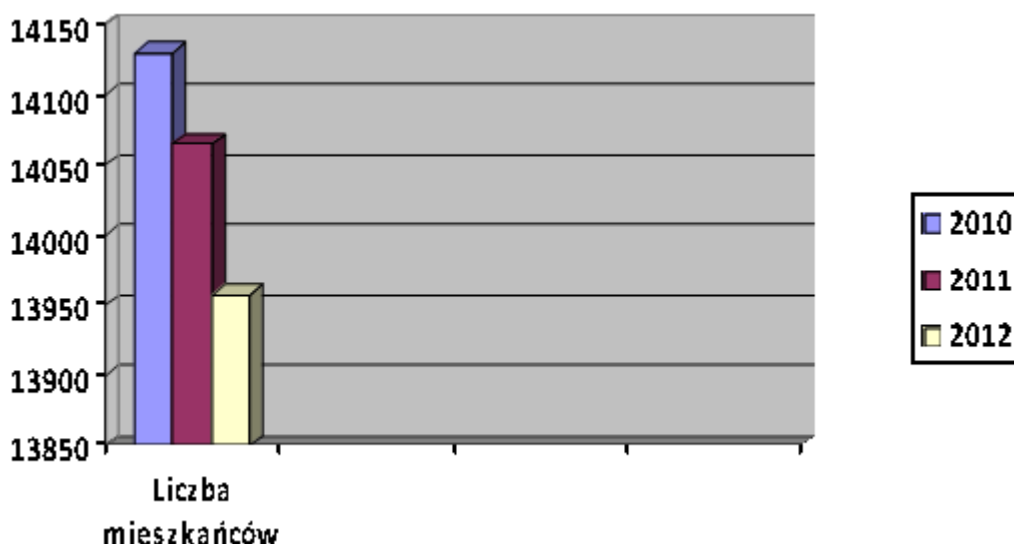
Na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Wołczynie na dzień 31.12.2012r. gmina Wołczyn liczy 13 958 mieszkańców. Liczba osób zamieszkałych zmniejsza się. Przyczyną tego zjawiska jest ujemny przyrost naturalny oraz migracja ludzi. Statystycznie teren gminy zamieszkuje więcej kobiet niż mężczyzn.

Tabela Nr 1: Dane demograficzne gminy Wołczyn w latach 2010 - 2012

Rodzaj danych	Lata		
	2010	2011	2012
Liczba mieszkańców na terenie gminy Wołczyn (miasto + wieś)	14 129	14 065	13 958
Liczba kobiet	7 138	7 131	7 078
Liczba mężczyzn	6 991	6 934	6 880
Liczba mieszkańców na terenie wiejskim	8 058	8 039	7 986
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 677	2 610	2 516
Liczba osób w wieku produkcyjnym	9 181	9 111	9 061
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 262	2 334	2 379

Źródło: dane UM w Wołczynie

Wykres Nr 1: Liczba mieszkańców gminy Wolczyn w latach 2010-2012

Źródło: dane UM w Wolczynie

Rodzina w systemie pomocy społecznej

Według danych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu na dzień 31.12.2012 roku gmina Wolczyn należy do gmin o wysokim stopniu zagrożenia ubóstwem. Stopień zagrożenia ubóstwem w 2012 roku wynosił 0,444. Jest to niewielki spadek w porównaniu z rokiem 2011, w którym stopień zagrożenia był na poziomie 0,448.

Analiza danych wskazuje, iż w roku 2010 pomocą objęto ogółem 510 rodzin, natomiast w roku 2012 odnotowano 450 rodzin, zatem liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej uległa zmniejszeniu.

Z ustawy o pomocy społecznej wynika jednoznacznie w jakich sytuacjach osobom lub rodzinom powinna być udzielana pomoc. Najczęstszymi przyczynami udzielania pomocy społecznej są:

- ubóstwo
- bezdomność
- bezrobocie
- niepełnosprawność
- długotrwała lub ciężka choroba
- przemoc w rodzinie
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność
- bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego
- alkoholizm oraz narkomania
- trudność w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego

Z przeprowadzonej analizy danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie wynika, iż od kilku lat główną przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo i bezrobocie.

Tabela Nr 2 Przyczyny trudnej sytuacji życiowej mieszkańców gminy Wołczyn w latach 2010-2012

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	Lata		
	2010	2011	2012
Ubóstwo	201	217	205
Bezdomność	13	13	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	84	72	67
Bezrobocie	335	304	301
Niepełnosprawność	152	134	130
Długotrwała lub ciężka choroba	91	94	105
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	125	117	106
- rodziny niepełne	66	58	52
- rodziny wielodzietne	25	21	17
Przemoc w rodzinie	0	5	3
Alkoholizm	91	94	96
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	9	10	9

Źródło: opracowania własne OPS

W roku 2010 liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezrobocia wyniosła 335, a ubóstwa 201. W roku 2011 z tytułu bezrobocia skorzystały 304 rodziny, a z uwagi na ubóstwo wsparto 217 rodzin. W roku 2012 liczba korzystających z tytułu bezrobocia spadła do 301 rodzin, a z powodu ubóstwa wsparcie uzyskało 205 rodzin.

Trzecią najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest niepełnosprawność. W 2010 roku pomocą z tego powodu objęto 152 rodziny, w 2011 roku 134, a w 2012 roku 130, co wskazuje na tendencję spadkową.

Kolejną przyczyną jest bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W roku 2010 pomocą objęto 125 rodzin, w 2011 roku 117, a w 2012 roku 106, co również wskazuje na tendencję spadkową.

Dwie następne przyczyny korzystania z pomocy to alkoholizm oraz długotrwała lub ciężka choroba. W 2010 roku z pomocy z obu powodów skorzystało 91 rodzin, w 2011r. 94, natomiast w 2012 roku w obu przypadkach nastąpił wzrost do 105 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz do 96 w przypadku alkoholizmu.

Kolejną przyczyną jest potrzeba ochrony macierzyństwa, na skutek której w 2010 roku pomocą objęto 84 rodzin, w 2011r. 72 rodziny, a w 2012r. odnotowano spadek do 67 rodzin.

Bezdomność i trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego to następne przyczyny korzystania z pomocy społecznej. Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezdomności kształtuje się na podobnym poziomie od 2010 roku. Z powodu bezdomności w 2010 roku wsparciem objęto 13 osób, w 2011r. 13, a w 2012 roku 15. Z powodu trudności

w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego pomocy udzielono w 2010r. 9 osobom, w 2011r. 10, a w 2012r. 9.

W przypadku rodzin wymagających wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego warto zwrócić uwagę na nową formę wsparcia, jaką jest przydzielenie asystenta rodziny. Asystent rodziny współpracuje z rodziną wymagającą wsparcia. Indywidualna pomoc asystenta rodziny polega przede wszystkim na rozwiązywaniu konkretnych problemów podopiecznego, wzbudzaniu w nim wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań zmierzających przede wszystkim do zmiany trudnej sytuacji życiowej. Asystent ułatwi rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych.

W roku 2012 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołczynie asystent rodziny objął wsparciem dwie rodziny, a w roku 2013 dwóch asystentów rodziny wsparło już ponad 16 rodzin.

Powyższe kwestie społeczne winny być rozwiązywane w strukturach pomocy społecznej i stale monitorowane w celu podjęcia stosownych działań i projektowania zmian systemu, gdyż w istotny sposób rzutują na funkcjonowanie pomocy społecznej na terenie gminy Wołczyn.

ROZDZIAŁ II

Obszary problemowe polityki społecznej

1. Bezrobocie

Bezrobocie jest problemem złożonym i różnie definiowanym. Szerszą kategorią jest pozostawanie bez pracy lub nieaktywność zawodowa. Wzrost bezrobocia, jak również samo zjawisko bezrobocia, powoduje różnego rodzaju skutki uboczne. Stało się ono w ostatnim okresie trwałym elementem rzeczywistości społecznej i ma negatywny wpływ na całe społeczeństwo.

Bezrobocie jest dotkliwe nie tylko dla osób pozostających bez pracy, lecz także dla ich rodzin. Straty i skutki społeczne, które powoduje bezrobocie, są trudne do oszacowania. Dla rodziny bezrobocie oznacza drastyczne obniżenie poziomu dochodów i pociąga za sobą cały szereg dalszych problemów, a jego skutki bezrobocia są dla rodziny bardzo dotkliwe zarówno w sferze ekonomicznej jak i psychospołecznej. Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci. Utrata pracy zarobkowej wpływa najczęściej na powstawanie napięć i konfliktów w rodzinie. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna a także niekorzystny układ stosunków wewnątrzrodzinnych, przy czym okazuje się, że bezrobocie mężczyzn ma znacznie bardziej negatywne skutki dla rodziny niż bezrobocie kobiet. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i doznaje silnej frustracji, które powodują sięganie po alkohol. Dzieci pochodzące z rodzin, gdzie rodzice są osobami bezrobotnymi, odczuwając własną sytuację materialną jako gorszą, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie rodziców nie stwarza poczucia bezpieczeństwa u dzieci i negatywnie wpływa na ich dalszą edukację. Często prowadzi do rozpadu rodziny i może być zagrożeniem przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie na bieżąco dokonują diagnozy osób bezrobotnych i ich rodzin. Poza przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pieniężnych, udzielaniem pomocy rzeczowej pracownicy socjalni podejmują działania motywujące tę grupę osób do podejmowania aktywnego poszukiwania pracy oraz podnoszenia i nabywania nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szanse na przerwanie długotrwałego bezrobocia. Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych to w głównej mierze działania zmierzające do rozbudzenia motywacji do działania, zmiany sposobu myślenia, postawy z biernej i roszczeniowej na aktywną w ten sposób aby będąc w sytuacji kryzysowej w pierwszej kolejności potrafić wykorzystywać własne możliwości.

Tabela Nr 3: Bezrobocie w gminie Wołczyn w latach 2010-2012

LATA	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
2010	881	467	87	33
2011	929	536	105	50
2012	911	521	125	57

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kluczborku

Jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kluczborku obserwuje się znaczną przewagę kobiet wśród osób bezrobotnych. Sytuację tę w pełni odzwierciedla struktura świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Z danych statystycznych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych na terenie gminy Wołczyn stanowią osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj.:

- ✓ osoby do 25 roku życia
- ✓ długotrwale bezrobotni
- ✓ kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka
- ✓ osoby powyżej 50 roku życia
- ✓ osoby bez kwalifikacji zawodowych
- ✓ osoby bez doświadczenia zawodowego
- ✓ osoby bez wykształcenia średniego
- ✓ osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia
- ✓ niepełnosprawni
- ✓ osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia

Warto zaznaczyć, że w walce z bezrobociem znaczącą rolę odgrywa Powiatowy Urząd Pracy w Kluczborku. Oferta działań adresowanych do bezrobotnych jest duża. Obejmują m.in.: szkolenia, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Mając powyższe na uwadze na wniosek Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie bezrobotni klienci pomocy społecznej kierowani są przez Powiatowy Urząd Pracy w Kluczborku do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Tabela Nr 4: Liczba mieszkańców gminy Wołczyn skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych w latach 2010-2012

Rok	Liczba osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych
2010	46
2011	33
2012	37

Źródło: opracowania własne OPS

Jednym z celów Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie jest reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o ekonomię społeczną, dlatego OPS prowadzi ścisłą współpracę z Centrum Integracji Społecznej „CISPOL” w Polanowicach.

W ostatnich latach ważnym elementem aktywizacji społecznej i zawodowej osób pozostających bez pracy stały się projekty systemowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dzięki możliwościom korzystania z funduszy unijnych pojawiła się szansa na rozwój pomocy społecznej, zwłaszcza w odniesieniu do osób pozostających bez pracy, którym stwarza się możliwość uczestnictwa w różnych instrumentach aktywnej integracji. Mają one pomóc w przezwyciężaniu barier zawodowych, edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych w dostępie do zatrudnienia i usług społecznych.

W okresie od 2008 roku do 2012 roku z różnych form wsparcia w ramach projektów systemowych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej skorzystało 90 osób, pozostających bez zatrudnienia, będących w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Tabela Nr 5: Liczba osób uczestniczących w projekcie systemowym

Rok realizacji	Liczba osób uczestniczących w projekcie
2008	21
2009	16
2010	15
2011	19
2012	19

Źródło: opracowania własne OPS

Celem wszystkich wyżej wymienionych podejmowanych działań jest zaktywizowanie zawodowe jak największej liczby osób bezrobotnych, umożliwienie wyjścia z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej na rynek pracy, co zapewni samodzielność finansową rodzinom oraz zaradność, niezależność i odpowiedzialność jej członków.

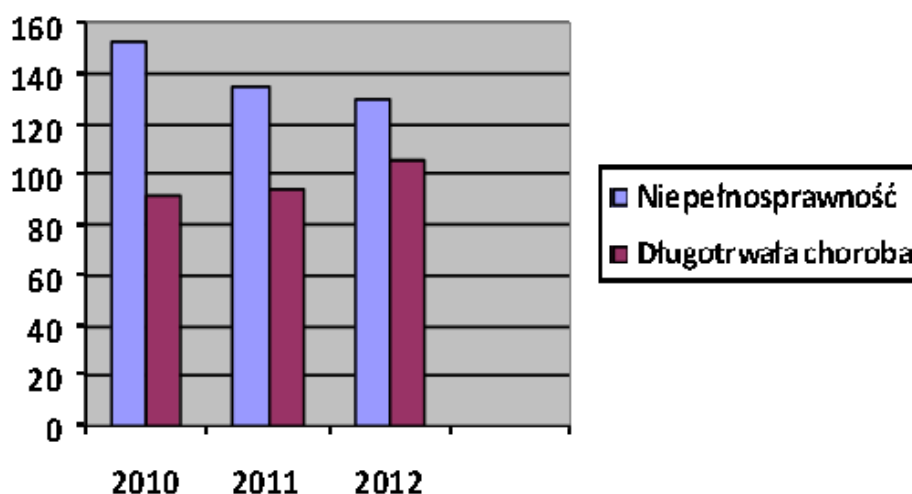
2. Niepełnosprawność i długotrwała choroba

Niepełnosprawność jest jednym z najczęstszych problemów współczesnego świata. Pojęcie to w potocznym znaczeniu oznacza długotrwały stan, w którym występują problemy w prawidłowym codziennym funkcjonowaniu człowieka. Problemy te wynikają z obniżenia sprawności fizycznej lub psychicznej. Niepełnosprawność jest problemem społecznym i nie ogranicza się do konkretnej osoby. Mówiąc o niepełnosprawności mamy na względzie relację między zdrowiem człowieka (uwzględniając jego wiek, płeć i wykształcenie), a społeczeństwem i środowiskiem, które go otacza. Warto przytoczyć definicję niepełnosprawności prezentowaną przez Światową Organizację Zdrowia, uwzględniającą stan zdrowia człowieka:

- Niepełnosprawność - każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym;
- Niepełnosprawność - każde ograniczenie bądź niemożność (wynikające z niesprawności) prowadzenia aktywnego życia w sposób lub zakresie uznawanym za typowe dla człowieka;
- Ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - ułomność określonej osoby wynikająca z niesprawności lub niepełnosprawności, ograniczająca lub uniemożliwiająca pełną realizację roli społecznej odpowiadającej wiekowi, płci oraz zgodnej ze społecznymi i kulturowymi uwarunkowaniami.

Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu niepełnosprawności w ostatnich trzech latach skorzystało: w 2010 roku – 152 rodzin, w 2011 –134 rodzin, a w 2012 roku –130 rodzin, natomiast z powodu długotrwałej choroby w 2010 roku –91 rodzin, w roku 2011-94 rodziny, a w 2012 roku – 105.

Wykres Nr 2: Liczba osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby w latach 2010-2012

Źródło: badania własne OPS

Osoby niepełnosprawne spotykają się w swojej codziennej egzystencji z wieloma problemami utrudniającymi prawidłowe funkcjonowanie. Osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminę Wołczyn mogą zwracać się o pomoc w przezwyciężaniu codziennych trudności do takich instytucji między innymi jak: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kluczborku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku, Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach i w Kluczborku.

Z podobnymi problemami borykają się osoby długotrwale chore, które w okresie choroby mają ograniczone możliwości wypełniania swych ról społecznych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie stara się pomóc rodzinom i osobom dotkniętym chorobą, czy niepełnosprawnością również w formie zasiłków stałych. Według danych zebranych przez OPS na koniec 2012 roku taką formą pomocy objęto 47 rodzin. Wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej jest 116 rodzin, w których żyją osoby niepełnosprawne (stan na dzień 31.12.2012r.) w tym 41 osób ma przyznane decyzją administracyjną świadczenie w formie zasiłku stałego.

Bardzo dużą grupę osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią osoby będące emerytami lub rencistami oraz osoby starsze. Według danych na koniec 2012 roku 96 emerytów i rencistów było świadczeniobiorcami różnych form pomocy. Liczba ta zawiera także osoby starsze, które nie są w stanie same zaspokoić swoich potrzeb i wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2012 roku taką formą pomocy były objęte 33 osoby. Usługi opiekuńcze w gminie Wołczyn są świadczone na terenie miasta przez 4 opiekunki, które wykonują swoją pracę od poniedziałku do piątku, przez 8 godzin dziennie. W związku ze zwiększającą się liczbą osób w wieku poprodukcyjnym wymagającą pomocy ze względu na brak wsparcia ze strony rodziny w najbliższych latach wzrośnie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze. Już teraz świadczone usługi opiekuńcze w domach osób starszych nie zaspokajają w pełni potrzeb, gdyż OPS może zapewnić tylko 1 lub 2 godziny usług opiekuńczych dziennie. Rozwinięcie tej formy pomocy może wesprzeć osoby starsze lub niepełnosprawne w prawidłowym funkcjonowaniu w jej dotychczasowym środowisku oraz zahamować wzrost liczby osób ubiegających się o miejsce w domach pomocy społecznej.

Starzenie się stanowi problem globalny, który nie omija społeczności gminy Wołczyn. Zgodnie z terminologią Organizacji Narodów Zjednoczonych, starzenie się społeczeństwa zaczyna się wówczas, gdy udział ludności w wieku powyżej 65 roku życia przekracza 7% populacji.

Według Głównego Urzędu Statystycznego „wiek poprodukcyjny to wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn - 65 lat i więcej, dla kobiet - 60 lat i więcej”.

Na terenie gminy Wołczyn w latach 2010-2012 osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły około 16-17%. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 6: Porównanie liczby mieszkańców gminy Wołczyn w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców w latach 2010 - 2012

Liczba mieszkańców gminy Wołczyn	Lata		
	2010	2011	2012
Ogółem	14129	14065	13958
W wieku poprodukcyjnym	2262	2334	2379
Procent społeczeństwa	16%	16,59%	17,04%

Źródło: dane UM w Wołczynie

Starość niesie ze sobą wiele czynników wpływających na samodzielne zaspokajanie potrzeb jednostki oraz utrudniających jej pełne funkcjonowanie w społeczeństwie. Z racji tego, iż starzenie się społeczeństwa (również w naszej gminie), ma tendencje wzrostowe należy przygotować się do sprostania wynikających z tego faktu problemów również na lokalnym szczeblu. Zadania te mogą zostać zrealizowane poprzez organizację klubów seniora oraz dziennych domów pobytu, które zapewnią całodzienną opiekę i zajęcia terapeutyczne. Na terenie gminy Wołczyn system wsparcia dla osób starszych stanowią między innymi: Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Wołczynie, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, czy różnego rodzaju grupy religijne, a także pomoc materialna i w formie posiłków w Stołówce zapewniana przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób starych i niepełnosprawnych zintegruje tą grupę ze społecznością lokalną i dlatego niezbędne są działania zmierzające do zapewnienia usług opiekuńczych dla osób przewlekle chorych w miejscu zamieszkania (również w godzinach popołudniowych, wieczornych i dniach wolnych od pracy na terenie całej gminy Wołczyn). Ważnym czynnikiem ułatwiającym funkcjonowanie osób starszych jest także edukacja i uświadamianie młodego pokolenia o problemach, z jakimi wiąże się starość, niepełnosprawność czy długotrwałe choroby. Może odbywać się to poprzez organizację akcji społecznych, wolontariatu, czy happeningów.

3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa

Rodzina jest podstawową i najważniejszą grupą społeczną, która bez wątpienia ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju każdego człowieka. Ma ona za zadanie spełnić wiele funkcji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki zarówno wśród osób z rodziny, jak i w całym społeczeństwie. Główne cele, jakie ma spełniać rodzina, to między innymi: wydawanie na świat potomstwa,

wychowywanie dzieci, dawanie poczucia bezpieczeństwa, zaspokajanie wszystkich potrzeb oraz kształtowanie prawidłowych postaw, przekazywanie systemów wartości.

Kiedy cele te nie są spełniane we właściwy sposób lub nie są spełniane w ogóle następuje zaburzenie właściwego działania rodziny, co często doprowadza do różnego rodzaju destrukcji i dysfunkcji. W rodzinach takich zaczynają pojawiać się problemy opiekuńczo-wychowawcze, z którymi niejedni rodzice nie potrafią poradzić sobie sami i potrzebują wsparcia instytucji.

Analizując dane z ubiegłych lat można wywnioskować, że rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Rodziny - podopieczni Ośrodka charakteryzują się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego prowadzącego często do rozwodów i rozpadów rodzin, częstymi zmianami partnerów oraz migracjami rodziców za granicę w celu poszukiwania pracy (tzw. eurosieroctwo). Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczy także w głównej mierze niskiego statusu społecznego, zaburzonych relacji małżeńskich, bierności w sprawach zawodowych jednego, bądź obojga rodziców.

Dane statystyczne zabrane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie wyraźnie wskazują, że liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego wyraźnie zmniejsza się. Powodem tego jest fakt, że rodziny mogą mieć wiele sprzężonych ze sobą problemów (między innymi: bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba), oraz malejąca liczba mieszkańców gminy Wołczyn prowadząca do zmniejszenia liczby rodzin zamieszkujących na jej terenie.

Pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2010 roku objęto 125 rodzin, w 2011 roku 117 rodzin, a w 2012 roku 106 rodzin. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 7: Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie w latach 2010-2012

Rodziny ogółem	Lata		
	2010	2011	2012
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:	125	117	106
• Rodziny wielodzietne	66	58	52
• Rodziny niepełne	25	21	17

Źródło: opracowania własne OPS

Rodziny mające trudności, problemy z wypełnianiem swoich zadań, pomoc społeczna stara się wspomóc w formie finansowej, pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, a jeśli to konieczne zapewnienie dziecku opieki poza rodziną poprzez umieszczenie w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Według danych zebranych na koniec 2012 roku liczba dzieci z gminy Wołczyn umieszczonych w rodzinie zastępczej wynosiła 7, natomiast w domu dziecka bądź w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowiła 5 dzieci.

Rodzina jest najlepszym i najważniejszym środowiskiem dla rozwoju dziecka i dlatego jednym z głównych zadań pomocy społecznej jest wspieranie jej w wypełnianiu tej funkcji. W 2012 roku dwóm rodzinom mającym największe trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomagał asystent rodziny, zatrudniony przez Ośrodek Pomocy Społecznej na umowę-zlecenie. Jego rola polegała na aktywnym wspieraniu rodziny w wypełnianiu wszystkich swoich funkcji oraz wspieraniu rodziny w rozwiązywaniu problemów z jakim styka się każda rodzina.

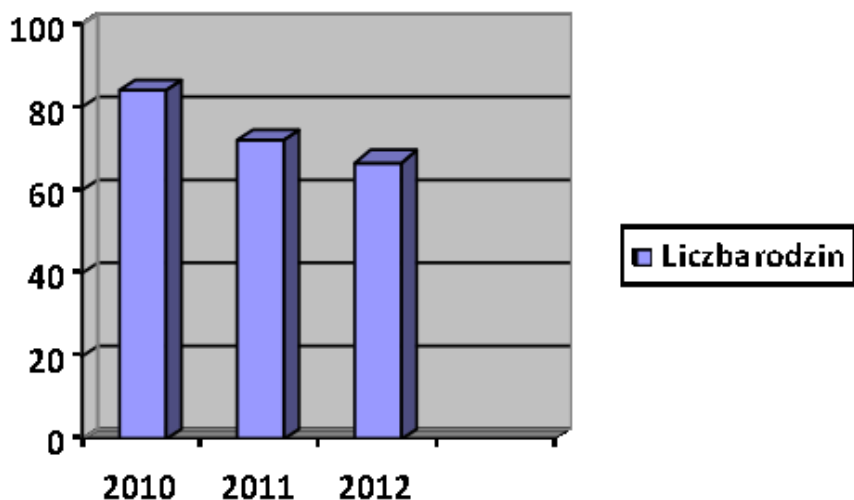
W kolejnych latach jednym z głównych celów polityki społecznej powinno być wspieranie rodzin w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych, tworzenie systemu opieki nad rodziną i dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo, co przeciwdziałałoby wykluczeniu społecznemu i marginalizacji rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Według definicji pomocy społecznej potrzeba ochrony macierzyństwa kierowana jest do kobiet w ciąży oraz posiadających dzieci. Najsilniejsza potrzeba występuje w pierwszym okresie życia dziecka, gdzie matka jest najważniejszą osobą, która powinna zaspokajać wszystkie potrzeby dziecka. Podstawą potrzeby ochrony macierzyństwa jaką państwo powinno zapewnić są świadczenia takie jak zasiłek rodzinny wraz z przewidzianymi do niego dodatkami (z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka). Pomoc w realizacji tej potrzeby powinna zapewnić również gmina, której jednym z zadań własnych jest tworzenia i prowadzenie żłobków, przedszkoli, czyli placówek, które umożliwiają zapewnienie dziecku należytej opieki i wychowania w okresie pozwalającym matce dziecka podjęcie zatrudnienia.

Na terenie gminy Wołczyn liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa na przełomie ostatnich trzech lat maleje. Przedstawia się to następująco:

Wykres Nr 3: Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa

Źródło: badania własne OPS

Powodem takiej sytuacji, podobnie jak w przypadku bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest zespolenie problemów (bezrobocie, niepełnosprawność i inne) oraz spadek liczby ludności gminy Wołczyn związany z migracją ludzi oraz zmniejszeniem liczby urodzeń.

4. Alkoholizm, narkomania

Alkoholizm

Alkoholizm to problem, który dotyka wiele osób, bez względu na wiek, status ekonomiczny, płeć, czy wykształcenie. Osoby nadużywające alkoholu często doprowadzają do dezintegracji rodziny, są osobami agresywnymi lub egoistycznymi, pragnącymi zaspokoić jedynie swoje potrzeby, nie myśląc o innych. Alkoholizm prowadzi do fizycznego, emocjonalnego i intelektualnego wyniszczenia organizmu, jest to choroba nieuleczalna, która skutkuje nieodwracalnymi zmianami w organizmie człowieka.

Osoby uzależnione od alkoholu stanowią jedną z grup dysfunkcyjnych, która wymaga wsparcia pomocy społecznej. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi jeden z najpoważniejszych problemów. Na przestrzeni ostatnich trzech lat 2010 – 2012 pomoc społeczną z powodu alkoholizmu na terenie gminy Wołczyn otrzymały rodziny w liczbie: 2010- 91, 2011- 94, 2012- 96.

Analizując powyższe dane problem alkoholowy na terenie gminy Wołczyn staje się z roku na rok coraz poważniejszy. Wiąże się to przede wszystkim z rosnącym bezrobociem, powodującym dużą

liczbę czasu wolnego, który osoby bezrobotne wykorzystują na spożywanie alkoholu w celu „zabicia czasu” i „zapomnienia” o problemach oraz większym dostępem do napojów alkoholowych, a w szczególności łatwością jego nabycia ze względu na liczbę punktów sprzedaży.

W celu zapobiegania dalszemu rozwojowi tego zjawiska ważne jest stosowanie profilaktyki uzależnień. W gminie Wołczyn działa Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Program ten uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską w Wołczynie. Główne zadania tego programu to pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna, psychologiczna i prawna zarówno dla osób uzależnionych jak i ich rodzin oraz prowadzenie działalności informacyjnej na temat profilaktyki uzależnień,

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku komisja przyjęła 23 wnioski dotyczące skierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, z czego 8 wniosków skierowano do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. W 2011 roku przyjęto 21 wniosków, z czego 11 osób skierowano do sądu o zobowiązanie osoby o podjęcie leczenia odwykowego. Z kolei w 2012 roku przyjęto 31 wniosków, 15 spraw skierowano do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Powyższe dane z podziałem na płeć przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 8: Liczba wniosków dot. skierowań na leczenie odwykowe oraz ilość spraw skierowanych do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego w gminie Wołczyn w latach 2010-2012

Rok	Ilość wniosków dot. skierowań na leczenie odwykowe	K	M	Ilość wniosków skierowanych do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	K	M
2010	23	4	19	8	0	8
2011	21	2	19	11	3	8
2012	31	5	26	15	3	12

Źródło: dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołczynie

Przedstawione dane mogą różnić się od rzeczywistej sytuacji, ponieważ wiele osób mających problem z alkoholem nie przyznaje się do tego, ukrywają swoją chorobę, a rodziny takich osób boją się lub wstydzą zwrócić się o pomoc.

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołczynie przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu:

w 2010 r. wezwano na komisję 39 osób

w 2011 r. wezwano na komisję 38 osób

w 2012 r. wezwano na komisję 34 osoby

Należy nadmienić, iż ważną rolę w przeciwdziałaniu uzależnieniu od alkoholu powinna spełniać edukacja dzieci i młodzieży od wczesnych lat szkolnych, tworzenie prawidłowych wzorców wychowawczych w rodzinie, a także respektowanie przez sprzedawców prawa zakazującego sprzedawania alkoholu nieletnim oraz egzekwowanie jego przestrzeganie przez służby porządkowe gminy.

Narkomania

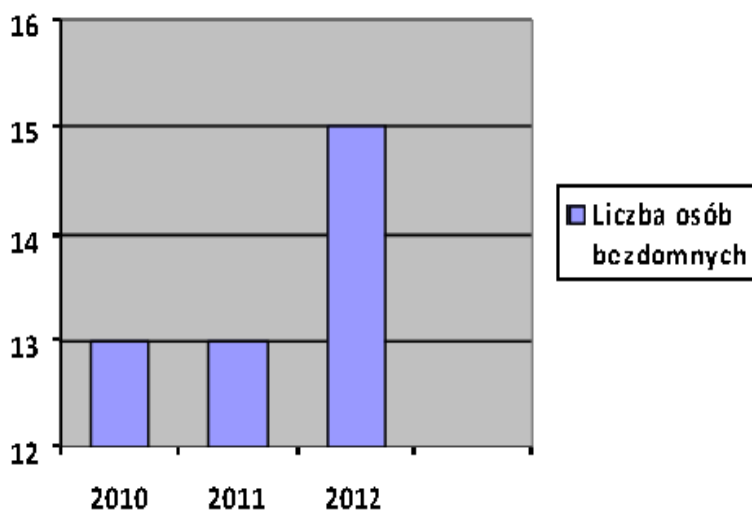
Narkomania, podobnie jak alkoholizm, jest uzależnieniem powodującym poważne, nieodwracalne zmiany psychiczne, fizyczne, emocjonalne w organizmie. Problem narkomanii dotyczy głównie dzieci i młodzieży, jednak ludzie młodzi mówią się o niej niechętnie. Jest to jeden z problemów społecznych zauważalnych na terenie gminy Wołczyn. Do najczęściej rozprowadzanych narkotyków należą: marihuana i amfetamina. Utrapieniem jest też łatwa dostępność dopalaczy w internecie. Chcąc przeciwdziałać rozwojowi zjawiska narkomanii w szkołach na terenie gminy Wołczyn organizowane są cyklicznie spotkania, programy dotyczące szkodliwości środków odurzających w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

5. Bezdomność

Osobą bezdomną, według ustawy o pomocy społecznej, jest „osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Osoba bezdomna nie jest w stanie usamodzielnąć się bez wsparcia systemu pomocy społecznej i zadaniem gminy w tym zakresie jest zapewnienie osobie bezdomnej schronienia, gorącego posiłku i odzieży dostosowanej do pory roku.

Zjawisko bezdomności na terenie gminy Wołczyn jest problemem, który według danych statystycznych zwiększa się z roku na rok.

Wykres Nr 4: Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2012

Źródło: badania własne OPS

W 2012 roku dotknęła ona 15 osób. Głównymi przyczynami bezdomności jest alkoholizm i bezrobocie. Jest to problem społeczny, często trudny do rozwiązania, ponieważ osoby bezdomne nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym w celu poprawy swojej sytuacji życiowej – wyjścia z bezdomności.

Na terenie gminy Wołczyn brak jest schronisk, noclegowni dla bezdomnych, dlatego też Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł porozumienie ze schroniskiem „Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot,, w Kędzierzynie-Koźlu, do którego w razie potrzeby są kierowane osoby bezdomne, posiadające ostatnie miejsce zameldowania na terenie gminy Wołczyn. Ośrodek Pomocy Społecznej stara się pomóc osobom bezdomnym także w formie gorących posiłków wydawanych przez Stołówkę w Wołczynie.

6. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie, zwana także przemocą domową, charakteryzuje się przede wszystkim jednorazowym działaniem albo powtarzającym się zamierzonym działaniem, skierowanym przeciw członkom rodziny, a także innym osobom wspólnie zamieszkującym. Działania te wykorzystują przewagę sił, naruszają prawa i dobra osobiste, powodują cierpienia i szkody, narażają niejednokrotnie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia oraz życia. Do najczęstszych przyczyn przemocy w rodzinie można zaliczyć: uzależnienia - alkoholizm, środki odurzające, bezrobocie, choroby psychiczne, konflikty rodzinne. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy, a najważniejsze z nich to: przemoc fizyczna (bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, itp.), przemoc psychiczna (wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie lub ograniczanie kontaktu z bliskimi, itp.), przemoc seksualna (wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami

trzecimi), przemoc ekonomiczna (ekonomiczne uzależnienie osoby doświadczającej przemocy od sprawcy). Ofiarami przemocy są przeważnie kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni.

Według danych zgromadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie można stwierdzić, że poziom korzystania z pomocy społecznej przez rodziny dotknięte problemem przemocy domowej jest niewielki. W 2010r. z powodu przemocy w rodzinie z pomocy nie skorzystała żadna rodzina, w 2011r. takich rodzin było 5, a w 2012r. – 3.

Wsparcie ofiar przemocy w rodzinie wymaga spójnego współdziałania wielu instytucji i podmiotów. Jedną z form takiej współpracy jest procedura „Niebieskiej Karty”, która jest dokumentem wypełnianym przez funkcjonariusza policji lub pracownika socjalnego. „Niebieska Karta” służy jako dowód w sytuacji przemocy w rodzinie, pomaga w prowadzeniu działań związanych z pracą z rodziną znajdującą się w sytuacji kryzysowej. Na podstawie uchwalonego w 2010r. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie obowiązkiem każdej gminy jest powoływanie Zespołów Interdyscyplinarnych, odpowiedzialnych za tworzenie gminnych programów pomocy ofiarom przemocy domowej. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji i organizacji (m.in. Policji, Ochrony Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, organizacji pozarządowych), których zadaniem jest praca z rodziną dotkniętą przemocą w rodzinie.

Z danych statystycznych zebranych przez Posterunek Policji w Wołczynie wynika, że liczba osób pokrzywdzonych w związku z przemocą w rodzinie na przełomie lat 2010-2012 nieznaczaco wzrosła.

Tabela Nr 9: Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w ramach „Niebieskiej Karty” w gminie Wołczyn w latach 2010-2012

Gmina	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w ramach NK	Liczba sprawców						Liczba pokrzywdzonych				
		Ogółem	K	M	pod wpływem alkoholu	K	M	ogółem	K	M	małoletni do 13 r. ż.	Małoletni od 13 do 18 r.ż.
Wołczyn												
2010r.	8	7	-	7	7	-	7	7	7	-	-	-
2011r.	14	13	-	13	13	-	13	13	13	-	-	-
2012r.	9	13	-	13	12	-	13	17	15	-	-	2

Źródło : dane Posterunku Policji w Wołczynie

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli można stwierdzić, że na terenie gminy Wołczyn sprawcami przemocy są mężczyźni, będący przeważnie pod wpływem alkoholu, a ofiarami przemocy kobiety i małoletni od 13 do 18 roku życia. Dane te mogą być nieadekwatne do rzeczywistej sytuacji związanej ze zjawiskiem przemocy domowej, ponieważ wiele jest rodzin, które nie przyznają się do problemu, nie zgłaszają faktu przemocy w rodzinie lub boją się i nie chcą poprawić swojej sytuacji.

Osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy Wołczyn mogą liczyć na wsparcie wielu instytucji. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołczynie można uzyskać pomoc w formie prawnej, pracownicy socjalni udzielają wsparcia, poradnictwa, pomocy finansowej. Poprzez procedurę „Niebieskiej Karty” Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogami i psychologami z placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy Wołczyn. Przedstawiciele powyższych instytucji wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, który poprzez systematyczną wymianę informacji i wzajemną współpracę z pracownikami socjalnymi działa w celu zapobiegania przemocy domowej oraz łagodzenia jej skutków.

Jedną z form pomocy ofiarom przemocy w rodzinie jest zapewnienie bezpieczeństwa i w tym celu w Kluczborku powstał Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Jest to Ośrodek dysponujący dwoma pokojami, w których ofiary przemocy domowej mogą uzyskać tymczasowe schronienie. Został on stworzony dla wszystkich mieszkańców powiatu kluczborskiego objętych procedurą „Niebieskiej Karty”.

W ramach wspierania osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz w celu poprawy sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie w 2011 roku realizował program osłonowy pt. „Limes-bezpieczna granica” dotyczący „Wspierania jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Uczestnicy projektu mieli zapewnione wsparcie w formie indywidualnych konsultacji psychologicznych, grupowych warsztatów psychologicznych oraz warsztatów wyjazdowych.

7. Piecza zastępcza

Rodzina zawsze była taką grupą społeczną, w której człowiek rodził się, wychowywał, dorastał i stawał się jednostką społeczności, w której musiał zacząć sam funkcjonować. To w rodzinie kształtował swe przyzwyczajenia, zdobywał wartości, ustalał priorytety, uczył się „jak żyć”. Właśnie rodzina była miejscem, gdzie człowiek czuł się bezpiecznie, gdzie mógł zaspokoić swoje potrzeby, gdzie czuł się potrzebny. Jednakże w dzisiejszych czasach, często na skutek dokonujących się przemian, postępu, szybszego tempa życia, niestety pogłębiają się negatywne zjawiska, takie jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które bardzo często powodują rozpad rodziny. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Jednym z nich jest umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej. W myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011

roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Według danych z roku 2012 w rodzinach zastępczych na terenie gminy Wołczyn zostało umieszczonych siedmioro dzieci, natomiast w placówkach opiekuńczo- wychowawczych pięcioro dzieci. Do takich sytuacji dochodzi, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela Nr 10: Liczba dzieci z gminy Wołczyn umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2012 r.
Rodziny zastępcze	7
Domy Dziecka/placówki	5

Źródło: badania własne OPS

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina rozszerzyła swoją działalność o powołanie instytucji asystenta rodziny. Asystent rodziny został skierowany do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymagała wsparcia zewnętrznego. Praca asystenta przestanie być potrzebna wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na całościowym, aktywnym wspieraniu rodzin, wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności rodzinnej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci i nie dopuści do oddzielenia dzieci od rodziny.

Do zadań gminy według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy także ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

ROZDZIAŁ III

Świadczenie pomocy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Według ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi. Kościołem Katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Według ustawy o pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej winny zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. W gminie Wołczyn na jednego pracownika przypada około 1994 mieszkańców.

Do zadań ośrodków pomocy społecznej w zakresie pomocy społecznej należą zadania własne gmin oraz zadania zlecone.

1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:
 - 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
 - 2) sporządzanie gminnej oceny zasobów pomocy Społecznej;
 - 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
 - 4) przyznawania i wypłacanie zasiłków okresowych
 - 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych
 - 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
 - 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywanie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia dla pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

3. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

2. Policja, Straż Miejska

Posterunek Policji w Wołczynie rejonem swego działania obejmuje teren miasta i gminy Wołczyn położonym na 241 km² i zamieszkiwanym przez 13 958 osób z czego na terenie miasta Wołczyn 5 972 osoby i 7 986 na terenie gminy. Gmina składa się z 20 sołectw.

Obsadę Posterunku stanowi 10 policjantów oraz kierownik posterunku.

Działania Posterunku Policji w Wołczynie koncentrują się przede wszystkim na:

- ✓ eliminowaniu zagrożeń w miejscach szczególnie niebezpiecznych,
- ✓ stałej współpracy wszystkich jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców,
- ✓ przeciwdziałanie zjawiskom niepożądanym i społecznie niekorzystnym.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminie Wołczyn czuwa także Straż Miejska, która ma swoją siedzibę w budynku Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wołczynie na ulicy Rzeczej. Straż Miejska ma uprawnienia do wystawiania mandatów m. in. za zakłócanie porządku, śmiecenie, zanieczyszczanie chodników, niszczenie mienia społecznego, niszczenie fasad budynków.

Współdziała z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń. Do momentu przybycia właściwych służb, zabezpiecza miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia – albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem – przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, a także ustala wstępnie świadków zdarzenia. Często współdziała z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych.

3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku jest jednostką organizacyjną powiatu kluczborskiego, która realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- I. W ramach zadań z zakresu pomocy społecznej PCPR w Kluczborku realizuje następujące zadania:
 1. Prowadzi specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne oraz socjalne.
 2. Prowadzi Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, od stycznia 2013r. mieści się on w budynku PCPR przy ul. Sienkiewicza 20B. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przeznaczony jest dla ofiar przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Obsługę hostelową i pomoc specjalistyczną zapewniają pracownicy PCPR. Ośrodek zapewnia pobyt ofiarom przemocy domowej do czasu ustabilizowania ich sytuacji bytowo-prawnej, nie dłużej jednak niż 3 miesiące. Pobyt w POIK jest odpłatny. Zwolnienie z odpłatności przysługuje osobom, których dochód w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego według ustawy o pomocy społecznej.
 3. Udziela informacji o prawach i uprawnieniach.
 4. Przeprowadza spotkania dotyczące profilaktyki uzależnień w szkołach z młodzieżą, wychowawcami i rodzicami.
 5. Sprawuje nadzór merytoryczny nad domami pomocy społecznej z terenu powiatu kluczborskiego oraz umieszcza w nich osoby skierowane przez ośrodki pomocy społecznej. W powiecie istnieją dwa domy pomocy społecznej: Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku składający się z dwóch placówek (dla osób w podeszłym wieku przy ulicy Wołczyńskiej 25 oraz dla osób niepełnosprawnych fizycznie przy ulicy Sienkiewicza 20A) oraz Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn.
 6. Przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
- II. W ramach wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej:
 1. Organizuje opiekę w rodzinach zastępczych, oraz udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.
 2. Prowadzi nabór oraz kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: zawodowej; niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3. Organizuje szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
4. Organizuje szkolenia dla rodzin zastępczych podnoszących kwalifikacje.
5. Zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, poprzez realizowanie postanowień sądu w sprawie kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz merytoryczny nadzór nad podległymi placówkami.
6. Przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym:
 - o placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
 - o domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
 - o rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich,
 - o zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
7. Realizuje porozumienia w sprawie pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu. Na terenie powiatu kluczborskiego znajdują się dwa domy dziecka: w Bogacicy oraz w Bąkowie. Do domów dziecka kierowane są dzieci i młodzież, których potrzeby stale lub okresowo nie mogą być zaspokajane w domu rodzinnym. Placówki zapewniają dziecku opiekę całodobową i wychowanie oraz zaspakajają jego niezbędne potrzeby.

III. W ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych:

1. Podejmuje działania zmierzające do ograniczenia skutków niepełnosprawności poprzez dofinansowanie w ramach środków z PFRON do:
 - o likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
 - o uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych;
 - o refundowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych;
 - o do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku działa również Powiatowy Zespół ds.

Orzekania o Niepełnosprawności który:

1. Udziela poradnictwa osobom niepełnosprawnym w zakresie przysługujących ulg i uprawnień.
2. Orzeka o niepełnosprawności osób dorosłych oraz dzieci.

3. Wydaje legitymacje dla osób niepełnosprawnych.

PCPR współpracuje z:

- Ośrodkami pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze oraz administracyjne mieszkańcom z terenu poszczególnych gmin,
- Środowiskowym Domem Samopomocy w Kluczborku, który jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, świadczący usługi min. w postaci kuchni dla ubogich, usług rehabilitacyjnych i pielęgnacyjnych,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- Polskim Czerwonym Krzyżem ze związkami i stowarzyszeniami osób niepełnosprawnych min. z: Polskim Związkiem Niewidomych, Polskim Związkiem Głuchych, Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Wołczynie, Kluczborskim Towarzystwem Pomocy Sprawnym Inaczej oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Policją,
- Powiatowym Urzędem Pracy.

4. Urząd Miejski

Zasiłki rodzinne

Organem właściwym w gminie Wołczyn realizującym zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jest Urząd Miejski w Wołczynie.

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby.

Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

Świadczenia rodzinne i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W latach 2010-2012 realizacja zadania przebiegała następująco:

Tabela Nr 11: Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych i liczba rodzin objętych pomocą w gminie Wołczyn w latach 2010-2012

Lata:		2010		2011		2012	
L.p.	Wyszczególnienie	Wypłacone kwoty	Liczba rodzin	Wypłacone kwoty	Liczba rodzin	Wypłacone kwoty	Liczba rodzin
1.	Zasiłki rodzinne	1 453 233	730	1 322 185	674	1 218 446	606
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	913 189	-	813 946	-	724 630	-
	Razem	2 366 422	730	2 136 131	674	1 943 076	606
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	722 160	393	779 535	425	770 814	420
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	371 350	60	577 149	94	797 872	129
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	131 000	131	127 000	127	104 000	104
	Razem świadczenia rodzinne	3 590 932	-	3 619 815	-	3 615 762	-
6.	Fundusz alimentacyjny	736 100	109	784 743	118	757 508	114
	Razem świadczenia	4 327 032	-	4 404 558	-	4 373 270	-

Źródło: dane Wydziału Spraw Społeczno Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mieszkającym w lokalach, do których mają tytuł prawny (najem, podnajem, własność, spółdzielcze prawo do lokalu), jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku nie przekracza 175% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Burmistrza Wołczyna. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r., z dodatków mieszkaniowych skorzystało około 238 rodzin, którym wypłacono dodatki w kwocie 457 329,00 zł.

W rozbiciu na poszczególne lokale:

- komunalne – 143 590,52 zł dla 87 rodzin,
- spółdzielcze – 257 437,12 zł dla 151 rodzin,

- inne – 119 708,39 zł dla 83 rodzin.

Tabela Nr 12: Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w gminie Wołczyn w roku 2010

Lp.	Miejscowość	Kwota	Ilość rodzin	Średni dodatek
1.	Wołczyn	335 711	183	152,87
2.	Sołectwa	121 618	54	187,68

Źródło: dane Wydziału Spraw Społeczno Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., z dodatków mieszkaniowych skorzystało około 231 rodzin, którym wypłacono dodatki w kwocie 461 801,00 zł.

W rozbiciu na poszczególne lokale:

- komunalne – 186 974 zł dla 91 rodzin,
- spółdzielcze – 177 179 zł dla 84 rodzin,
- inne – 97 648 zł dla 56 rodzin.

Tabela Nr 13: Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w gminie Wołczyn w roku 2011

Lp.	Miejscowość	Kwota	Ilość rodzin	Średni dodatek
1.	Wołczyn	351 493	181	161,83
2.	Sołectwa	110 308	50	183,80

Źródło: dane Wydziału Spraw Społeczno Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r., z dodatków mieszkaniowych skorzystało około 219 rodzin, którym wypłacono dodatki w kwocie 442 519,00 zł.

W rozbiciu na poszczególne lokale:

- komunalne – 179 330 zł dla 91 rodzin,
- spółdzielcze – 161 379 zł dla 76 rodzin,
- inne – 97 648 zł dla 52 rodzin.

Tabela Nr 14: Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w gminie Wołczyn w roku 2012

Lp.	Miejscowość	Kwota	Ilość rodzin	Średni dodatek
1.	Wołczyn	336 034	169	165,70
2.	Sołectwa	106 485	49	181,10

Źródło: dane Wydziału Spraw Społeczno Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie

5. Szkoły

Sieć oświatową na terenie gminy Wołczyn tworzą następujące placówki:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Wołczynie,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Wołczynie,
- 3) Szkoła Podstawowa w Komorznie,
- 4) Szkoła Podstawowa w Wierzbicy Górnej,
- 5) Szkoła Podstawowa w Szymonkowie (szkoła stowarzyszeniowa),
- 6) Szkoła Podstawowa w Skałagach (szkoła stowarzyszeniowa),
- 7) Szkoła Podstawowa w Wąsicach,
- 8) Gimnazjalno – Licealny Zespół Szkół w Wołczynie:
 - Publiczne Gimnazjum im Jana Pawła II,
 - Liceum Ogólnokształcące.
- 9) Przedszkole Publiczne w Wołczynie.

Uczniowie wszystkich jednostek szkolnych w dni nauki szkolnej mają możliwość korzystania z gorących posiłków, przygotowywanych przez stołówki szkolne.

Stołówki funkcjonują w placówkach:

1) Gimnazjalno – Licealny Zespół Szkół

Stołówka przygotowuje posiłki dla uczniów Gimnazjum, Liceum i Szkoły Podstawowe Nr 1 wydawane do spożycia w miejscu, a dla Szkoły Podstawowej Nr 2 wydawane w tej szkole.

Ponadto z posiłków korzystają uczniowie i wychowankowie oddziałów przedszkolnych Szkół Podstawowych w Skałagach, Szymonkowie i Wąsicach.

Stołówka ma możliwość przygotowania i wydania 500 posiłków jednodaniowych dziennie.

2) Szkoła Podstawowa w Wierzbicy Górnej

Stołówka przygotowuje posiłki dla uczniów szkoły i wychowanków dwóch oddziałów przedszkolnych do spożycia na miejscu. Stołówka ma możliwość przygotowania i wydania 150 posiłków jednodaniowych i 50 dwudaniowych dziennie.

3) Szkoła Podstawowa w Komorznie

Stołówka przygotowuje posiłki dla uczniów szkoły i wychowanków dwóch oddziałów przedszkolnych do spożycia na miejscu. Stołówka ma możliwość przygotowania i wydania 150 posiłków jednodaniowych i 50 dwudaniowych dziennie.

4) Przedszkole Publiczne w Wołczynie

Stołówka przygotowuje posiłki dla wychowanków uczęszczających do przedszkola. Stołówka ma możliwość przygotowania i wydania 150 posiłków (śniadanie, obiad i podwieczorek) dziennie.

Za korzystanie z posiłków uczniowie i wychowankowie oddziałów przedszkolnych wnoszą opłatę na zasadach określonych przez Radę Miejską w Wołczynie. Osoby z rodzin o niskich dochodach, spełniające kryterium dochodowe ustalone przez Radę Miejską, korzystają z posiłków nieodpłatnie. Koszty posiłków pokrywane są częściowo z budżetu gminy, na pozostałą część (80 lub 60% wartości posiłku) gmina uzyskuje dotację z budżetu państwa w ramach wieloletniego rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Gmina ma możliwość zwiększenia dotacji państwa do w/w programu.

6. Kościoły

Kościół w ramach swojej pracy duszpasterskiej wspierają mieszkańców gminy (parafian) poprzez działalność społeczno-charytatywną. Przy parafiach działa wiele wspólnot, między innymi: Akcja Katolicka, Domowy Kościół, Młodzież Franciszkańska TAU, Schola Dziecięca, Ruch Światło-Życie. Miejskowe parafie corocznie organizują wyjazdy rekolekcyjne, zagospodarowują czas wolny dzieci i młodzieży z terenu gminy Wołczyn, oraz aktywnie włączają się w życie kulturalne.

7. Wołczyński Klub Wsparcia AA

Świadczy pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną w formie:

- organizowania zajęć ogólnoterapeutycznych dla członków Klubu,
- cotygodniowych mitingów,
- poradnictwa i konsultacji terapeutów.

Spotkania członków grupy odbywają się w każdą niedzielę o godz. 16.00 (spotkania otwarte) , a mitingi dla członków klubu w środę od godziny 17.00 na terenie parafii rzymskokatolickiej w Wołczynie.

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, którzy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój wspólny problem i pomagać innym w wyzdrowieniu z alkoholizmu. Jedynym warunkiem uczestnictwa we wspólnocie jest chęć zaprzestania picia. Ich podstawowym celem jest trwać w trzeźwości i pomagać innym alkoholikom w jej osiągnięciu.

8. Stowarzyszenia, kluby, związki

Tabela Nr 15: Stowarzyszenia, kluby i związki działające na terenie gminy Wołczyn

Lp	Nazwa	Miejscowość
1.	Stowarzyszenie Ziemi Wołczyńskiej „Dwa Serca”	Wołczyn
2.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Gierałcice „Winna Góra”	Gierałcice
3.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Odnowa Wsi Komorzno	Komorzno
4.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Odnowa Wsi Krzywiczyny	Krzywiczyny
5.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Odnowa Wsi Rożnów oraz	Rożnów

	Grupa z Inicjatywą „Razem dla Rożnowa”	
6.	Stowarzyszeniu Rozwoju i Odnowy Wsi Skałagi przy Radzie Sołectkiej w Skałagach	Skałagi
7.	Stowarzyszeniu Rozwoju i Odnowy Wsi Szymonków	Szymonków
8.	Stowarzyszenie na Recz Rozwoju Wsi Szum „Szum”	Szum
9.	Stowarzyszenie Inicjatyw Budownictwa Alternatywnego SIBA	Wołczyn
10.	Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Zielona Tarcza”	Wołczyn
11.	Stowarzyszenie Oświatowe „Kruk”	Skałagi
12.	Gminny Związek Ludowe Kluby Sportowe	Wołczyn
13.	Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana Oddział Wołczyn	Wołczyn
14.	Klub Karate Tradycyjnego	Wołczyn
15.	Koło Polskiego Związku Wędkarskiego w Wołczynie	Wołczyn
16.	Miejsko-Gminny Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej	Wołczyn
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wołczynie	Wołczyn
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Komorznie	Komorzno
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzchach	Wierzchy
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Skałagach	Skałagi
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Szumie	Szum
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gierałcicach	Gierałcice
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wąsicach	Wąsice
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Szymonkowie	Szymonków
25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbicy Dolnej	Wierzbica Dolna
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbicy Górnej	Wierzbica Górna
27.	Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Wołczynie	Wołczyn
28.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Wołczyn
29.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział Wołczyn	Wołczyn
30.	Uczniowski Klub Sportowy „Pro-Sport”	Wołczyn
31.	Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Wołczynie	Wołczyn

Źródło: dane UM w Wołczynie

9. Centrum Psychoedukacyjne

Od końca 2007r. w Gimnazjalno-Licealnym Zespole Szkół w Wołczynie działa Centrum Psychoedukacyjne. Celem działania Centrum jest wspomaganie uczniów w rozwoju intelektualnym i emocjonalnym, a także współpraca wychowawcza z rodzicami i nauczycielami. W Centrum Psychoedukacyjnym można skorzystać z pomocy pedagoga, psychologa oraz logopedy. Zatrudnieni w szkole specjaliści współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku, Sądem Rodzinnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, placówkami medycznymi oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

10. Opolska Karta Rodziny i Wołczyńska Karta Rodziny

Narzędziem wsparcia dla rodzin z co najmniej dwojgiem dzieci, rodzin zastępczych, rodzin wychowujących dziecko z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, a także osób starszych,

mieszkańców gminy Wołczyn wskazane byłoby wprowadzenie Opolskiej i Wołczyńskiej Karty Rodziny. Celem wprowadzenia Kart jest budowa przyjaznego klimatu dla rodziny poprzez wprowadzenie systemu ulg i zniżek. Wprowadzenie powyższych Kart będzie możliwe po opracowaniu zasad i katalogu zniżek, ulg oferowanych przez samorząd i lokalnych przedsiębiorców, a w przypadku Opolskiej Karty Rodziny, przez podmioty, które zgłosiły chęć uczestnictwa w inicjatywie z terenu województwa opolskiego .

ROZDZIAŁ IV

Analiza SWOT

Analiza SWOT to analiza strategiczna pozwalająca na wygenerowanie ze środowiska szans rozwoju, a także zagrożeń hamujących działania na rzecz społeczności lokalnej. Analiza składa się z mocnych i słabych stron. Mocne strony mogą oznaczać, iż należy je rozwijać, doskonalić i kształtować, słabe zaś eliminować bądź zmieniać.

Określenie SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów oznaczających mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Analiza SWOT polega na określeniu czynników wpływających na rozwój działalności w podziale na: czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, pozytywne (szanse) i negatywne (zagrożenia).

Analizę można prowadzić od wewnątrz do zewnątrz (analiza SWOT) lub od zewnątrz do wewnątrz (analiza TOWS).

Analiza SWOT (od wewnątrz do zewnątrz) polega na identyfikacji powiązań pomiędzy czynnikami poprzez odpowiedź na pytania:

- Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?
- Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?
- Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?
- Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Analiza TOWS (od zewnątrz do wewnątrz) polega na identyfikacji powiązań pomiędzy czynnikami poprzez odpowiedź na pytania:

- Czy określona szansa potęguje daną silną stronę?
- Czy określona szansa pozwala osłabić daną słabą stronę?
- Czy określone zagrożenie ogranicza daną silną stronę?
- Czy określone zagrożenie wzmacnia daną słabą stronę?

Dwa zaprezentowane sposoby analizy powiązań uzupełniają się. Zastosowanie obydwu metod analizy określa się analizą SWOT/TOWS. Analiza powiązań SWOT/TOWS stanowi punkt wyjścia do określania strategii, pozwala bowiem zidentyfikować silne powiązania pomiędzy czynnikami.

Wybór strategii zależy od siły powiązań pomiędzy grupami czynników SWOT.

Przyjmujemy strategię:

- **agresywną** jeśli przeważają mocne strony i powiązane z nimi szanse (organizacja wykorzystuje szanse dzięki posiadanym mocnym stronom, występuje dynamiczny rozwój, należy pielęgnować mocne strony i wykorzystywać szanse),

- **konserwatywną** jeśli przeważają mocne strony i powiązane z nimi zagrożenia (organizacja skutecznie niweluje zagrożenia dzięki posiadanym mocnym stronom, nie pozwala to jednak na dynamiczny rozwój, organizacja oczekuje na poprawę warunków otoczenia),
- **konkurencyjną** jeśli przeważają słabe strony i powiązane z nimi szanse (organizacja działa w przyjaznym otoczeniu dlatego też mimo słabości pozwala to na dalsze jej funkcjonowanie, nie ma jednak możliwości wykorzystania szans, należy skupić się na eliminacji słabych stron),
- **defensywną** jeśli w organizacji przeważają słabe strony i powiązane z nimi są zagrożenia (organizacja w fazie przetrwania, ryzyko zamknięcia).

CZYNNIKI ANALIZY SWOT

	Waga	Czynniki wewnętrzne	Waga	Czynniki zewnętrzne	
	1,00	Mocne strony	1,00	Szanse	
S1	0,25	wykwalifikowana kadra pracowników pomocy społecznej	0,15	stałe podnoszenie kwalifikacji przez pracowników pomocy społecznej	O1
S2	0,05	dostęp do nowoczesnych środków komunikowania się	0,30	roboty publiczne, prace interwencyjne i prace społecznie użyteczne	O2
S3	0,10	umiejętność szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych	0,15	przygotowanie różnych form spędzania czasu wolnego	O3
S4	0,15	dobra współpraca z różnymi instytucjami w ramach pomocy społecznej	0,05	korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne	O4
S5	0,30	otwartość pracowników OPS na problemy mieszkańców gminy	0,10	tworzenie i realizacja programów aktywizacyjnych społeczeństwa	O5
S6	0,10	środki finansowe na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	0,15	możliwość samorealizacji osób starszych w różnych organizacjach	O6
S7	0,05	umiejętność pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych	0,10	pozytywne angażowanie się społeczeństwa w sytuacjach kryzysowych	O7
	1,00	Słabe strony	1,00	Zagrożenia	
W1	0,10	znaczna liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku	0,15	migracja zewnętrzna ludzi w wieku produkcyjnym	T1
W2	0,20	deficyt lokali socjalnych	0,15	wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej i usługi opiekuńcze	T2
W3	0,15	dostępność do usług medycznych i placówek służby zdrowia	0,05	marginalizacja społeczeństwa spowodowana długotrwałym bezrobociem	T3
W4	0,10	brak świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych	0,05	wzrost zadań statutowych Ośrodka Pomocy Społecznej	T4
W5	0,05	bezrobocie wśród osób młodych	0,15	wzrost nakładów finansowych w związku z realizacją zadań	T5
W6	0,15	długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej	0,15	bierność w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych świadczeniobiorców	T6
W7	0,15	brak placówek świadczących opiekę dzienną nad osobami starszymi	0,10	niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych	T7
W8	0,10	ograniczone możliwości rynku pracy dla osób niepełnosprawnych	0,05	niechęć do współpracy osób współuzależnionych	T8
			0,15	czynniki społeczne powodujące zakłócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin	T9

ANALIZA POWIĄZAŃ SWOT

Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocne strony/szanse	[O1]	[O2]	[O3]	[O4]	[O5]	[O6]	[O7]	[O8]	[O9]	[O10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[S1]	1	0	1	0	1	0	0				0,25	3	0,75	3
[S2]	1	0	1	1	1	0	0				0,05	4	0,20	5
[S3]	1	0	0	1	0	0	1				0,10	3	0,30	4
[S4]	1	1	1	0	1	1	1				0,15	6	0,90	2
[S5]	0	1	1	0	1	0	1				0,30	4	1,20	1
[S6]	0	0	1	0	0	1	0				0,10	2	0,20	5
[S7]	1	1	1	0	1	1	0				0,05	5	0,25	5
[S8]												0	0,00	
[S9]												0	0,00	
[S10]												0	0,00	
Waga	0,15	0,30	0,15	0,05	0,10	0,15	0,10							
Liczba interakcji	5	3	6	2	5	3	3	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,75	0,90	0,90	0,10	0,50	0,45	0,30	0,00	0,00	0,00				
Ranga	2	1	1	5	3	3	4							
Suma interakcji												54		
Suma iloczynów													7,70	

Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocne strony/zagrożenia	[T1]	[T2]	[T3]	[T4]	[T5]	[T6]	[T7]	[T8]	[T9]	[T10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[S1]	0	0	0	1	0	1	1	1	1		0,25	5	1,25	2
[S2]	0	0	0	1	0	0	0	0	0		0,05	1	0,05	5
[S3]	0	0	0	1	0	1	1	1	1		0,10	5	0,50	3
[S4]	0	0	0	0	0	1	1	1	1		0,15	4	0,60	3
[S5]	0	0	1	0	0	1	1	1	1		0,30	5	1,50	1
[S6]	0	0	0	1	0	0	1	1	0		0,10	3	0,30	4
[S7]	0	0	0	1	0	0	0	0	1		0,05	2	0,10	5
[S8]												0	0,00	
[S9]												0	0,00	
[S10]												0	0,00	
Waga	0,15	0,15	0,05	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05	0,15					
Liczba interakcji	0	0	1	5	0	4	5	5	5	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,00	0,00	0,05	0,25	0,00	0,60	0,50	0,25	0,75	0,00				
Ranga	5	5	5	4	5	2	3	4	1					
Suma interakcji												50		
Suma iloczynów													6,70	

Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słabe strony/szanse	[O1]	[O2]	[O3]	[O4]	[O5]	[O6]	[O7]	[O8]	[O9]	[O10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[W1]	0	1	0	0	0	0	0				0,10	1	0,10	4
[W2]	0	0	0	0	0	0	0				0,20	0	0,00	5
[W3]	0	0	0	0	0	0	0				0,15	0	0,00	5
[W4]	0	0	1	0	1	1	0				0,10	3	0,30	2
[W5]	0	1	0	0	0	0	0				0,05	1	0,05	5
[W6]	0	1	0	0	1	0	0				0,15	2	0,30	2
[W7]	0	1	0	0	1	1	0				0,15	3	0,45	1
[W8]	0	1	0	0	1	0	0				0,10	2	0,20	3
[W9]												0	0,00	
[W10]												0	0,00	
Waga	0,15	0,30	0,15	0,05	0,10	0,15	0,10							
Liczba interakcji	0	5	1	0	4	2	0	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,00	1,50	0,15	0,00	0,40	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00				
Ranga	5	1	4	5	2	3	5							
Suma interakcji												24		
Suma iloczynów													3,75	

Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słabe strony/zagrożenia	[T1]	[T2]	[T3]	[T4]	[T5]	[T6]	[T7]	[T8]	[T9]	[T10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[W1]	1	0	1	0	1	1	0	0	1		0,10	5	0,50	3
[W2]	0	0	0	0	0	1	0	0	1		0,20	2	0,40	4
[W3]	0	0	0	0	0	0	1	0	0		0,15	1	0,15	5
[W4]	0	0	0	1	0	1	1	1	1		0,10	5	0,50	3
[W5]	1	0	1	1	1	0	0	0	1		0,05	5	0,25	5
[W6]	0	0	1	1	1	1	0	0	1		0,15	5	0,75	1
[W7]	0	1	0	1	1	0	0	0	1		0,15	4	0,60	2
[W8]	0	0	1	1	1	1	0	0	1		0,10	5	0,50	3
[W9]												0	0,00	
[W10]												0	0,00	
Waga	0,15	0,15	0,05	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05	0,15					
Liczba interakcji	2	1	4	5	5	5	2	1	7	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,30	0,15	0,20	0,25	0,75	0,75	0,20	0,05	1,05	0,00				
Ranga	3	4	4	3	2	2	4	5	1					
Suma interakcji												64		
Suma iloczynów													7,35	

ANALIZA POWIĄZAŃ TOWS

Czy określona szansa potęguje daną silną stronę?

Mocne strony/szanse	[S1]	[S2]	[S3]	[S4]	[S5]	[S6]	[S7]	[S8]	[S9]	[S10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[O1]	1	0	1	0	0	0	1				0,15	3	0,45	2
[O2]	0	0	0	1	0	0	1				0,30	2	0,60	1
[O3]	0	0	0	0	0	0	1				0,15	1	0,15	5
[O4]	0	1	1	1	0	0	0				0,05	3	0,15	5
[O5]	0	0	1	1	0	0	1				0,10	3	0,30	3
[O6]	0	0	0	1	0	0	0				0,15	1	0,15	5
[O7]	0	0	1	1	0	0	0				0,10	2	0,20	4
[O8]												0	0,00	
[O9]												0	0,00	
[O10]												0	0,00	
Waga	0,25	0,05	0,10	0,15	0,30	0,10	0,05							
Liczba interakcji	1	1	4	5	0	0	4	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,25	0,05	0,40	0,75	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00				
Ranga	3	5	2	1	5	5	4							
Suma interakcji												30		
Suma iloczynów													3,65	

Czy określone zagrożenie ogranicza daną silną stronę?

Mocne strony/zagrożenia	[S1]	[S2]	[S3]	[S4]	[S5]	[S6]	[S7]	[S8]	[S9]	[S10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[T1]	0	0	0	0	0	0	0				0,15	0	0,00	4
[T2]	0	0	0	0	0	0	0				0,15	0	0,00	4
[T3]	0	0	0	0	1	0	0				0,05	1	0,05	3
[T4]	0	0	1	0	0	0	0				0,05	1	0,05	3
[T5]	0	0	0	0	0	0	0				0,15	0	0,00	4
[T6]	0	0	1	1	0	0	0				0,15	2	0,30	1
[T7]	0	0	1	0	0	0	0				0,10	1	0,10	2
[T8]	0	0	1	0	0	0	0				0,05	1	0,05	3
[T9]	0	0	0	0	0	0	0				0,15	0	0,00	4
[T10]												0	0,00	
Waga	0,25	0,05	0,10	0,15	0,30	0,10	0,05							
Liczba interakcji	0	0	4	1	1	0	0	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,00	0,00	0,40	0,15	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Ranga	4	4	1	3	2	4	4							
Suma interakcji												12		
Suma iloczynów													1,40	

Czy określona szansa pozwala osłabić (przewyciężyć) daną słabą stronę?

Słabe strony/szanse	[W1]	[W2]	[W3]	[W4]	[W5]	[W6]	[W7]	[W8]	[W9]	[W10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[O1]	0	0	0	0	0	0	0	0			0,15	0	0,00	5
[O2]	1	0	0	0	1	1	0	1			0,30	4	1,20	1
[O3]	0	0	0	1	0	0	0	0			0,15	1	0,15	4
[O4]	0	0	1	1	0	0	1	0			0,05	3	0,15	4
[O5]	1	0	0	0	1	1	0	1			0,10	4	0,40	2
[O6]	0	0	0	1	0	0	1	0			0,15	2	0,30	3
[O7]	0	0	0	0	0	0	0	0			0,10	0	0,00	5
[O8]												0	0,00	
[O9]												0	0,00	
[O10]												0	0,00	
Waga	0,10	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10						
Liczba interakcji	2	0	1	3	2	2	2	2	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,20	0,00	0,15	0,30	0,10	0,30	0,30	0,20	0,00	0,00				
Ranga	2	5	3	1	4	1	1	2						
Suma interakcji												28		
Suma iloczynów													3,75	

Czy określone zagrożenie wzmacnia daną słabą stronę?

Słabe strony/zagrożenia	[W1]	[W2]	[W3]	[W4]	[W5]	[W6]	[W7]	[W8]	[W9]	[W10]	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
[T1]	0	0	0	0	0	0	0	0			0,15	0	0,00	5
[T2]	0	0	1	0	0	1	1	0			0,15	3	0,45	1
[T3]	1	0	0	0	1	1	0	0			0,05	3	0,15	3
[T4]	0	0	0	0	0	0	0	0			0,05	0	0,00	5
[T5]	0	0	0	0	0	0	0	0			0,15	0	0,00	5
[T6]	1	0	0	0	1	0	0	0			0,15	2	0,30	2
[T7]	0	0	0	1	0	1	0	0			0,10	2	0,20	3
[T8]	0	0	0	1	0	1	0	0			0,05	2	0,10	4
[T9]	0	0	0	0	0	1	0	0			0,15	1	0,15	3
[T10]												0	0,00	
Waga	0,10	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10						
Liczba interakcji	2	0	1	2	2	5	1	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji	0,20	0,00	0,15	0,20	0,10	0,75	0,15	0,00	0,00	0,00				
Ranga	2	5	3	2	4	1	3	5						
Suma interakcji												26		
Suma iloczynów													2,90	

Wyniki zbiorcze analizy SWOT/TOWS

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zestawienie zbiorcze SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony [S]/ Szanse [O]	54	7,70	30	3,65	84	11,35
Mocne strony [S]/ Zagrożenia [T]	50	6,70	12	1,40	62	8,10
Słabe strony [W]/ Szanse [O]	24	3,75	28	3,75	52	7,50
Słabe strony [W]/ Zagrożenia [T]	64	7,35	26	2,90	90	10,25

Wyniki analizy strategicznej i wybór strategii

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	Strategia agresywna	Strategia konserwatywna
	Liczba interakcji	Liczba interakcji
	84	62
Słabe strony	Strategia konkurencyjna	Strategia defensywna
	Liczba interakcji	Liczba interakcji
	52	90
	Ważona liczba interakcji	Ważona liczba interakcji
	11,35	8,10
	Ważona liczba interakcji	Ważona liczba interakcji
	7,50	10,25

W analizowanej „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014–2020” jest możliwość zastosowania strategii defensywnej, odpowiadającej aktualnej sytuacji społecznej, finansowej i gospodarczej gminy Wołczyn, przewidującej sukcesywne redukowanie słabych stron poprzez zmniejszanie bezrobocia i rozbudowę formy i ośrodków wsparcia dla osób starszych (starzenie się społeczeństwa gminy), a tym samym usuwanie zagrożeń spowodowanych wzrostem zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej i usługi opiekuńcze, walkę z marginalizacją społeczeństwa spowodowaną długotrwałym bezrobociem, a także likwidację czynników społecznych powodujących zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin.

ROZDZIAŁ V

Kierunki Rozwoju Pomocy Społecznej

Misja

Głównym założeniem opracowania „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020” jest doskonalenie pomocy społecznej, w celu stworzenia odpowiednich warunków życia osób i rodzin zamieszkujących na terenie gminy Wolczyn, powstania prawidłowo funkcjonującego środowiska, spełniającego ważne społecznie funkcje.

„Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014–2020” zakłada następujące cele strategiczne, cele szczegółowe oraz kierunki działań w celu stworzenia nowych form rozwiązywania problemów społecznych:

Cel główny:

Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców gminy Wolczyn w sferze ekonomicznej i społecznej poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Cel szczegółowy :

a) System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych w celu redukcji zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Kierunki działań:

- 1) Zmniejszanie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolczynie i współpracujące z nim organizacje pozarządowe, Kościoły.
- 2) Rozwijanie stałej współpracy jednostek pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, Kościołów i Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy obejmującej:
 - a) pośrednictwo pracy,
 - b) poradnictwo zawodowe,
 - c) udział w szkoleniach i kursach umożliwiających podniesienie i zmianę kwalifikacji zawodowych,
 - d) organizację staży i przygotowania zawodowego,
 - e) organizację prac interwencyjnych i robót publicznych,
 - f) organizację prac społecznie użyteczne,
 - g) kierowanie osób długotrwale bezrobotnych do Centrum Integracji Społecznej,

- 3) Opracowanie i realizacja projektów/programów służących aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych w tym finansowanych ze środków zewnętrznych.
- 4) Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących stworzyć nowe miejsca pracy.
- 5) Wspieranie powstawania spółdzielni socjalnych i Klubów Integracji Społecznej.

Cel szczegółowy:

b) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

- 1) Podnoszenie jakości usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- 2) Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród osób starszych.
- 3) Wsparcie materialne dla osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych.
- 4) Podejmowanie działań zmierzających do systematycznego łamania barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo.
- 5) Wsparcie rodzin w zapewnieniu opieki dla najbliższych i pozostawieniu ich w środowisku naturalnym.
- 6) Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- 7) Upowszechnienie informacji o prawach, uprawnieniach, dostępnych formach pomocy skierowanych do osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.
- 8) Wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym.
- 9) Rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi, przewlekle chorymi oraz niepełnosprawnymi.

Cel szczegółowy:

c) Pomoc dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzenia gospodarstwa domowego

Kierunki działań:

- 1) Pomoc materialna i niematerialna dla rodzin w trudnej sytuacji ekonomicznej.
- 2) Systematyczne świadczenie pracy socjalnej.
- 3) Prowadzenie zajęć wyrównawczych i pozalekcyjnych dla dzieci w szkołach i przedszkolach.
- 4) Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci.
- 5) Współpraca z wymiarem sprawiedliwości.

- 6) Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświaty w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.
- 7) Wspieranie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy mieszkań socjalnych.
- 8) Dożywanie dzieci i młodzieży z gminy.
- 9) Udzielanie rodzinom wsparcia psychologicznego i poradnictwa prawnego.
- 10) Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny.
- 11) Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (szkoła tańca, warsztaty plastyczne, grupa rekonstrukcji historycznej, zajęcia muzyczne, zajęcia edukacyjno – ruchowe).
- 12) Objęcie rodzin dysfunkcyjnych wsparciem asystenta rodziny.
- 13) Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych.

Cel szczegółowy:

d) Przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień

Kierunki działań:

- 1) Wdrażanie stosownych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
- 2) Stała współpraca z Gminną Komisją Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu do Ośrodków Leczenia Odwykowego oraz Poradni AA.
- 4) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 5) Opracowanie i realizacja projektów/programów w tym finansowanych ze środków zewnętrznych.
- 6) Wspieranie działań zmierzających do utworzenia świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych dla dzieci z rodzin osób uzależnionych.

Cel szczegółowy:

e) Budowanie systemu pomocy osobom bezdomnym.

Kierunki działań:

- 1) Współpraca z placówkami udzielającymi schronienia na terenie województwa.
- 2) Pomoc materialna i niematerialna dla osób bezdomnych.
- 3) Świadczenie pracy socjalnej.
- 4) Systematyczne monitorowanie zjawiska bezdomności na terenie gminy.
- 5) Podejmowanie działań zmierzających do zorganizowania miejsc noclegowych oraz zapewnienia gorącego posiłku w okresie zimy.

6) Budowanie systemu wsparcia osób bezdomnych wśród mieszkańców gminy.

Cel szczegółowy:

f) Pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wołczyn”.
- 2) Zwiększenie dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych.
- 3) Współpraca z instytucjami i placówkami wspierającymi ofiary przemocy w rodzinie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Policja, placówki oświatowe.
- 4) Zapewnienie możliwości wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy.
- 5) Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 6) Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem.
- 7) Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

ROZDZIAŁ VI

Infrastruktura społeczna

Rozwiązywaniem lokalnych problemów społecznych w gminie Wołczyn zajmują się jednostki publiczne, samorządowe, jak i niepubliczne. Są to przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Powiatowy Urząd Pracy, Kościół, Policja oraz stowarzyszenia i fundacje. Instytucje oferujące pomoc i wsparcie na terenie gminy i powiatu:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie zatrudnia zespół wykwalifikowanych pracowników socjalnych oraz zespół opiekunek. Kadra zatrudniona w OPS intensywnie uczestniczy we wszelkich formach kształcenia, podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Jednostka realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Stołówka Miejska w Wołczynie prowadzona jest w pomieszczeniach należących do Parafii Rzymskokatolickiej NMP Niepokalanego Poczęcia. Stołówka pełni funkcję jadalni, w której podopieczni Ośrodka Pomocy Społecznej korzystają z posiłków objętych programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ponadto stołówka przygotowuje i wydaje darmowe posiłki dla osób najuboższych, wykluczonych społecznie, z problemami uzależnień, które z różnych przyczyn nie mogą być objęte programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Gmina realizuje tę formę pomocy dla najuboższych, gdyż w oparciu o informację posiadaną przez OPS oraz zgodnie ze społecznym rozeznaniem osoby te wymagają zapewnienia im posiłku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku. Placówka dla osób z zaburzeniami psychicznymi stopnia umiarkowanego i znacznego, zabezpiecza występujące na terenie gminy potrzeby w zakresie wsparcia dziennego osób niepełnosprawnych. W domu znajduje się kilka pracowni. Dom przeznaczony jest dla osób ze schorzeniami układu nerwowego.

Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku to placówka całodobowego pobytu dla osób niepełnosprawnych i starszych wymagających całodobowej opieki, której nie mogą uzyskać z różnych powodów w miejscu zamieszkania.

Dom Pomocy Społecznej w Gieralcicach jest placówką stałego pobytu, świadczy całodobowe usługi opiekuńcze dla mężczyzn upośledzonych umysłowo.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kluczborku. Placówka o charakterze hostelu, zorganizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, służąca osobom w sytuacjach przemocy domowej, kryzysowych. Ośrodek zapewnia całodobowy pobyt ofiarom przemocy do czasu ustabilizowania się sytuacji bytowej i prawnej.

Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych. Zabezpiecza potrzeby w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu.

Do podstawowych zadań zakładu można zaliczyć:

- porady, konsultacje, doradztwo dla osób pijących problemowo, uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych i członków ich rodzin,
- psychoterapia indywidualna w ramach podstawowego programu terapeutycznego dla uzależnionych od alkoholu,
- psychoterapia podtrzymująca dla uzależnionych niepijących,
- badania i opiniowanie do celów orzecznich i sądowych,
- inna praca psychologiczna.

Grupa Wsparcia AA świadczy pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną w formie:

- organizowania zajęć ogólnoterapeutycznych dla członków Klubu,
- cotygodniowych mitingów,
- poradnictwa i konsultacji terapeutów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku. Jednostka realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Organizuje poradnictwo specjalistyczne, realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz organizuje pomoc rodzinie i dziecku.

Centrum Psychoedukacyjne jego zadaniem jest wspomaganie rozwoju uczniów w sferze intelektualnej, emocjonalnej i społecznej przez zespół specjalistów w ścisłej współpracy z instytucjami, a także wspieranie ich rodziców.

MONITORING STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju.

Monitorowanie wdrażania strategii jest podstawowym warunkiem realizacji celów określonych w tym dokumencie. Monitoring ten służyć ma kontroli postępu realizacji polityk i programów, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi. Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji miasta, regionu i kraju. Monitorowanie kierunków realizacji działań założonych w Strategii leży w obowiązku Ośrodka Pomocy Społecznej, który jest autorem Gminnej Strategii.

Wdrażanie strategii leży po stronie władz samorządowych. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 wymaga zaakceptowania przez Radę Miejską, która zatwierdza ją w drodze uchwały.

Podstawowym celem wdrożenia strategii jest rozwój systemu informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych dotyczących gminy Wołczyn. Należy systematycznie gromadzić informacje o efektach realizacji założonych w Strategii celów i wyznaczonych kierunkach działania.